

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка**

ОЛЕКСАНДРА СЕРБЕНСЬКА, МАРІЯ БІЛОУС

ЕКОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА

практичний словничок-довідник

Львів

Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка

2003

О.Сербенська, М.Білоус. Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 68 с.

Довідник укладено за матеріалами української преси, радіо- та телепередач, наукових текстів, публічних виступів урядовців та політиків. До неприродних для української мови словосполучень, прийменникових конструкцій, не виправданих канцеляризмів тощо подано питомі українські вислови.

Словничок-довідник розрахований на широке коло читачів.

Рекомендувала до друку вчена рада філологічного факультету.
Протокол № 4 від 6.06.2003 р.

Рецензенти: канд. філол. наук, доц. **З. Терлак**

(Львівський національний університет ім. Івана Франка);

канд.філол. наук, старш. наук. співроб. **Р. Осташи**

(Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України)

© Сербенська О., Білоус М., 2003

Наша "картотека" стійких висловів

Чи багато з тих, хто активно оперує мовою, усвідомлює, що мова перебуває сьогодні на критичному роздоріжжі не лише в тому - бути їй чи не бути, а й у виборі своєї майбутньої структури і що кожний з нас, виробляючи ті чи ті слова й форми, голосує за те, якою вона буде структурно.

Юрій Шевельов

Кожний з нас, творячи текст, усний чи писемний, користується готовими висловами - своєрідними кліше, стандартами, твердо "вмурованими" в наше вербальне мислення. Тривале усунення української мови із суспільного життя, спеціально організований хаос у її вивченні, утиски, чужинецька експансія призвели до багатьох негативних наслідків.

Видатний український мовознавець Юрій Шевельов, ґрунтовно аналізуючи стан і статус української мови першої половини ХХ ст., мав усі підстави стверджувати: "Урядове втручання у внутрішні закони мови було радянським винаходом і новиною. Ні поляки, ні румуни, ні чехи до цього не вдавалися, як і не вдавалася царська адміністрація дореволюційної Росії. Вони всі обмежувалися на заходах зовнішнього тиску... Радянська система встановлює контроль над структурою української мови, забороняє певні слова, синтаксичні конструкції, граматичні форми, правописні й орфоепічні правила, а натомість пропагує інші, ближчі до російських або й живцем перенесені з російської мови... Боротьба відбувалася не тільки в людській психіці, а й у самій мові"¹.

¹ Шевельов Юрій. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус // Сучасність.- 1987.- С. 263-264.

Наслідки такої мовної політики відчутні й сьогодні. Помилки - лексичні, граматичні, орфоепічні, акцентуаційні, стилістичні - забруднюють наш ефір, їх чимало на сторінках періодики, у мовленні службовців, політиків..

Їх вивчення - важлива наукова проблема. Адже аналізуючи різноманітні мовленнєві порушення, комунікативні невдачі, пізнаючи механізми помилок - огріхів, описок, неточностей, аномалій, ляпсусів, - можна розкрити психологічну структуру помилкової дії, визначити закони мовленнєвої поведінки людини і на цій основі виробляти практичні рекомендації. Сьогодні виділився окремий напрям досліджень, відомий під назвою "лінгвістика помилок", "помилкознавство", "девіатологія".

Серед мовних покручів, які мовець не завжди усвідомлює як помилку, є готові вислови: рахую можливим, інша сторона медалі, кожна хвилина на **рахунку**, у тексті зустрічаються помилки, доля істини, до останнього часу, через відсутність доказів, кращі з кращих, відпала необхідність, смисл життя, у строгому смислі слова, немає смислу, перейшов границі **можливого**, підрастаюче покоління, оточуюче середовище та багато інших.

Натомість наша мова витворила структури, які більше відповідають її природі (беремо до уваги значення українського слова, граматичну форму, а навіть звукову оболонку). Отже: **вважаю за можливе (можливим), зворотний (другий) бік медалі, кожна хвилина дорога, трапляються помилки, часточка правди (істини), донедавна, якщо немає доказів, найкращі з посеред інших (перші серед найкращих), немає потреби, сенс життя, у точному значенні слова, немає сенсу, перебрав міру (перейшов через край), молоде покоління (юнь), довкілля (навколишнє середовище).**

Уживають, наприклад, слово **співпадіння** (скальковано рос. **совпадение**, хоч у мові є питоме українське **збіг, збіжність**); але якщо взяти на допомогу "здоровий глузд", то **співпадіння** можна тлумачити хіба що як "спільне з кимось падіння". Отже, замість кальки-покруча **випадкове співпадіння обставин** маємо природний вислів **випадковий збіг обставин**. Часто недоречно вживають слова **зустрічається, знаходиться, рахувати, рахунок**, калькуючи вже семантику. Адже **зустрічають** там, де є зустріч, **знаходиться**

те, що загубили, **рахунок** можна мати в банку, а рахують гроші. Отже, вислови **у творах часто зустрічаються помилки, моя квартира знаходиться на третьому поверсі, я прийшов на рахунок курсової** неприродні для нашої мови, хоч, здається, всі слова українські. Але ніколи українець, у якого ще пульсує природне чуття мови, не скаже **мій город знаходиться коло річки** чи **свиня знаходиться у хліві**. Наша мова в таких конструкціях любить "нульовий присудок", який може "містити" в собі значення близьких до теми слів, стверджуючи буття в широкому плані: діти надворі (граються, бігають...), **он під горою садок, моя хата в кінці села** тощо.

Вивчаючи проблеми походження української мови, вникаючи у природу її прадавніх форм, акад. Л. Булаховський звертав увагу на те, що часто при суцільному сприйманні того, що йде ззовні, гине й корисніше своє, з ужитку виходять слова, форми і звороти точніші за ті, що дістають перевагу над ними під чужими впливами. Кожний з нас має "картотеку готових висловів", у якій чимало неукраїнських: переважно це російські синтаксичні блоки, заповнені українськими словами. Механізм творення кальок-покручів доволі прозорий, що бачимо з поданих прикладів.

ВИСЛОВИ

російські	кальки	українські
в данное время	в даний час	тепер, у цей час
в качестве руководителя	в якості керівника	як керівник (у ролі, □ функції) керівника
вполне возможно	вповні можливо	цілком можливо
в прошлом году	в минулому році	рік тому, минулого року, торік
в случае отсутствия	у випадку відсутності	якщо немає
в строгом смысле слова	у строгому смислі слова	у точному значенні слова
дело в следующем	справа в наступному	справа ця така
дело прошлое	діло минуле	давня справа
из-за отсутствия доводов	через відсутність доказів	якщо доказів немає
иметь виды на что	мати види на щось	розраховувати (сподіватися) на що
как можно скорее	як можна швидше	якнайшвидше, якомога швидше
область науки	область науки	галузь (сфера) науки
он прав	він прав (правий)	він має рацію
оставляют за собой право	залишати за собою право	застерігати собі право

помочь делу	допомогти справі	зарадити справі
после окончания	після закінчення	закінчивши
поставить вопрос ребром	ставити питання ребром	ставити питання руба
представь себе	представ собі	тільки подумай
при всем старании	при всьому старанні	хоч як старався, хоч як намагався
при всем честном народе	при всьому чесному народі	привселюдно, при всіх
присутствие духа	присутність духу	цілковите самовладання
против желания	проти бажання	усупереч бажанню
совпадают	співпадають	збіг обставин
обстоятельства		
сопоставлять факты	співставляти факти	порівнювати (зіставляти) факти
ставить знак равенства	ставити знак рівності	ототожнювати
стоит (заслуживает)	вартує уваги	заслуговує на увагу
внимания		(уваги), вартий уваги
стоит напомнить	вартує нагадати	варто нагадати
таким образом	таким (отаким) способом (чином)	так (отак), у такий спосіб
тем не менее	тим не менше	проте, а втім, однак; а все-таки, а все ж таки, попри це
трудно себе представить	трудно собі уявити	не вкладається в голову
явное противоречие	явне протиріччя	очевидна суперечність
это исключает	це виключає	це не дає змоги
возможность		

Українські стійкі вислови треба "почистити", долаючи "північні вітри". І пам'ятати: "пильно й ненастанно полоти бур'ян" - це дбати про чистоту, красу, природність мови, що є біологічною потребою здоров'я національного організму.

Отже, варто коли-не-коли проводити своєрідну гігієну мислення, залишати "у картотеці" те, що є спільнослов'янським набутком, але позбуватися чужого, активізувати питомі для української мови вислови. Це вироблятиме звичку вслухатися в чуже й своє мовлення, фіксувати слова, фрази, що викликають сумнів - добре сказано чи не зовсім, спонукатиме до пошуків кращих засобів, активізуватиме роботу думки. Вироблятиметься звичка уникати штамів, невиправданих канцеляризмів, розвиватиметься мовний

контроль і самоконтроль, потреба говорити не лише правильною, а й вишуканою, добірною мовою.

Вдумливий читач, який прагне очищати своє мовлення від неприродних для української мови словосполучень, почерпне багато корисного з названих нижче праць, а також у пригоді йому стане "Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник", матеріал для якого автори добирали з періодики, з радіо- та телепередач, фіксували їх у публічних виступах урядовців, політиків, наукових текстах. Укладаючи реєстр (подано не вичерпно), автори свідомо уникали побутових суржикізмів (получив комнату, сємдесять гривнів, гарна мебель, купив подарок), фіксуючи увагу на завуальованіших, не завжди усвідомлених помилках.

Олександра СЕРБЕНСЬКА

Рекомендована література

1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О. Сербенської. - Львів, 1994.
2. Антоненко-Давидович Борис. Як ми говоримо.- 4-е вид., перероб. і доп.- К, 1997.
3. Головащук Сергій. Російсько-український словник сталих словосполучень.- К, 2001.
4. Караванський Святослав. Російсько-український словник складної лексики.- К., 1998.
5. Культура мови на щодень. – К., 2000.
6. Непійвода Наталія. Практичний російсько-український словник. Найуживаніші слова і вислови.- К., 2000.
7. Пономарів Олександр. Культура слова. Мовностилістичні поради.- К., 1999.
8. Чак Є. Складні випадки вживання слів. – К., 1984.

ТАК

УЖИВАЮТЬ

а вірніше сказати
автобус по замовленню
а іменно
а між тим
аналогічні попереднім
а так як, то...

багаточисленні відвідувачі
байдуже відносяться
бархатний сезон
бастують шахтарі
безбілетний пасажир
безвихідне положення
без всяких підстав
без всяких сумнівів

без всякого приводу

безграмотна людина

беззаперечні докази

без оглядки

без пам'яті любить (захоплюється)

без поняття

без руху (лежати)

РАДИМО

а правду кажучи
автобус на замовлення
а саме, як-от
а тим часом, а насправді, а протé
аналогічні до попередніх
а тому що, а через те що, то...

численні відвідувачі
байдуже ставляться
оксамитовий сезон
страйкують шахтарі
безквитковий пасажир
безпорядне (безвіхідне) становище
без жодних (без ніяких) підстав
пóза бóдь-яким (всьяким) сóмнівом,
пóза бóдь-якими (всьякими) сóмнівами,
безсумнівно, нічого й казати

без жодного (без ніякого) пріводу,

без жодної (без ніякої) причіни

неграмотна людина

неспростóвні дóкази

не оглядаючись, не озираючись;

безоглядно

шалéно (до безт'ями) кохаé (лю́бить,
захо́плюється)

нетямúщий

нерухóмо, не рúхаючись (лежати)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

без толку
безуспішно
без усяких засобів до життя
без цілі
безцінний подарунок
безчестить свій рід
бережись поїзда!

бере свій початок
битком набито

бігло ознайомитися
білетна каса
більше всього
більше ніж досить
більше ніж триста
більше того

біля п'яти відсотків
благі наміри
благодушний настрій
благополучний кінець
благополучні сім'ї
бо інакше
божа корівка
болільник
боліти за справу
борг складає три мільйона

РАДИМО

дарémно, мáрно, без пуття́
без у́спіху, безрезультáтно
без жо́дних (ніяких) за́собів до життя́
без мети́
неоціне́нний (коштóвний) подару́нок
ганьби́ть (несла́вить) свій рід
стережи́ся по́їзда (по́тяга)!, обере́жно,
по́їзд!
почина́ється
по́вно-повнісінько, на́пхано,
на́пхом на́пхано
побі́жно ознайо́митися
квитко́ва ка́са
по́над усе́, найбі́льше, бі́льше за все
цілко́м (зо́всім) достáтньо (до́сить)
по́над триста
щобі́льше, ма́ло то́го, ба; на дода́ток,
до то́го
приблі́зно п'ять відсо́тків
до́бри на́міри
доброду́шний (добротлі́вий) на́стрій
щаслі́вий кіне́ць
щаслі́ві (забезпе́чені) сім'ї
а то́
со́нечко, бе́[з]дрик, зозу́лька
уболи́ва́льник (вболи́ва́льник)
уболи́ва́ти (вболи́ва́ти) за спра́ву
заборгува́ли (борг станóвить) три

ТАК

УЖИВАЮТЬ

брати в основу
брат по крові
був секретарем
був учителем
бувший у користуванні

бувші учні
буде по-моєму
буде сказано нижче
будинки в жахливому становищі
будьте добрі
будь-якою ціною
була не була
бути в боргу
бути іншої думки
бути на його стороні

бути на хорошому рахунку
бути не в своїй тарілці
буханка хліба

важна особа (птиця)

вантаж спогадів
вантажні перевозки
вбивство (убивство) по замовленню

РАДИМО

мільйони
брати за основу (як основу)
крівний брат
секретарював
учителював (вчителював)
уживаний (вживаний), який був
у вжитку (в користуванні)
колишні учні
війде на моє
скажучи згодом (далі)
будинки в жахливому стані
будьте ласкаві, коли ваша ласка
за будь-яку (всяку) ціну
що буде, те й буде
заборгувати
мати іншу думку
тримати його сторону, бути на його
боці
мати добру репутацію
бути ні в сіх ні в тіх
хлібина, буханець хліба

поважна (значна, велика) особа,
достойник; велика цяця, велике цабе
тягар спогадів
вантажні перевезення
замовне вбивство, вбивство на

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) біжучому році
в(у) більшій мірі
в(у) більшості випадків
вважати необхідним
ввести в експлуатацію
ввести в склад
ввиду цього
в(у) випадку *чого*
в(у) даний момент

в(у) даний час
в(у) даному випадку
в(у) декількох словах
вдень(удень) з вогнем не знайдеш
в(у) деякій мірі
в(у) дисертаційному дослідженні
в(у) дійсності
в(у) добру путь!
в(у) довжину
в(у) другий раз
в(у) другому місці
ведуча організація
ведучий метод
верхня одежа
весільне плаття
вести переписку
вести себе впевнено

РАДИМО

замóвлення
цьогó ро́ку, в(у) цьо́му ро́ці
бі́льшою мі́рою
здебі́льшого, перева́жно
уважа́ти за потрі́бне
увести́ (ввести́) в дію
увести́ (ввести́) до складу
через це́
колі́ *що*
в(у) цей момент, в(у) цю хвилі́ну
(секúнду)
тепе́р, на цю по́ру, в(у) цей час; за́раз
в(у) цьо́му ра́зі, в(у) цьо́му ви́падку
кі́лькома́ словáми
зі сві́чкою в рука́х не зна́йдеш
де́якою мі́рою
в(у) дисерта́ції (дослі́дженні)
наспра́вді, на ділі
щаслі́вої дорóги!
завдо́вжки
і́ншим ра́зом, і́ншого ра́зу
де́інде, в і́ншому місці
прові́дна́ організа́ція
основні́й ме́тод
ве́рхній о́дяг
весі́льна су́кня
листува́тися
пово́дитися впе́внено

ТАК

УЖИВАЮТЬ

вечірні тіні
вживати міри
в(у) жодному випадку

в(у) загальному випадку
взад і вперед
в(у) залежності від
в(у) значній мірі
взяли (узяли) з поличним
взяти (узяти) напрокат
взяти (узяти) себе в руки
вибачте мене
вибути зі строю
вийти з положення
вийти з себе

вийшов термін дії
виключити телевізор
виконано мною
виняткове право
вирішити задачу
вислати відкритку
виступаючі зазначили
виходячи з теоретичної залежності
виходячи з цих міркувань
вища міра покарання
вищенаведені прізвища

РАДИМО

с'утінки
вживати заходів
ніз'ящо (ніко́ли) у світі, в(у) жо́дному
(нія́кому) ра́зі
загалом
назад і вперед, туди й сюди
зале́жно від
вельі́кою (значно́ю) мірою, зно́чно
спійма́ли на гаря́чому
ві́позичити
опанува́ти себе́
ві́бачте мені́
війти з ла́ду
війти зі станóвища
втра́тити (утра́тити) ві́тримку
(самовладáння, терпе́ць),
роздратува́тися
закінчи́вся те́рмін дії
ві́мкнути телеві́зор
я ві́конав
прерога́тіва
розв'язáти зада́чу
надісла́ти листівку
промо́вці (доповіда́чі) зазна́чили
на підста́ві теорети́чної зале́жності
на цій підста́ві; мірку́ючи так, ...
сме́ртна ка́ра
наве́дені [ві́ще] прізвища

ТАК

УЖИВАЮТЬ

вищеподані докази
вищестоящі органи влади
вищий учбовий заклад
відволікатися від своїх думок

відволікати увагу
віддані самі собі
відіграє важливе значення

відкласти в сторону
відкривати воду
відкривати ключем двері
відкривати душу
відкривати зелену вулицю
відкривати книжку
відкривати нове
відкривати нову сторінку
відкривати очі *кому на щось*

відкривати сезон
відкривати тайну

відмінити наказ
відмінні ціни
відмітити наступне
віднести з розумінням
відносини між людьми

РАДИМО

пóдані [вiще] дóкази
вiщi о́ргани влáди
вiщий навчáльний зáклад
вiдiрвáтися (абстрагувáтися) вiд своiх
думóк, полишiти своi думкi
вiдвертáти увáгу
поки́нуті на самiх себе
вiдiгра́є важлiву роль, ма́є важлiве
знáчення, багáто вáжить, ма́є вели́ку
вагú

вiдклáсти вбiк (набiк)
пускáти вóду
вiдмикáти двéрi
виливáти дúшу; звiрýтися *перед ким*
давáти зелéну вúлицю
розгортáти кнiжку
вiднахóдити
починáти новú сторiнку
пока́зувати прáвду, вивóдити з омáни,
знимáти полúду з очéй
(роз) починáти сезóн
виявлýти таємнiцю, зрáджувати
таємнiцю
скасувáти (вiдклiкати) наkáз
достúпні (низькi) цiни
вiдзнáчiти такé
постáвитись iз розумiнням
стосúнки (взаéмини) мiж людьмi

ТАК

УЖИВАЮТЬ

відноситися до одного класу
відноситися критично
відноситися легковажно
відноситься до 18 ст.
відноситься до ряду проблем
відносно *чого*
відношення до людей
відняло мову
відомий по університету
відпала необхідність
відповідно з наказом (ухвалою)
від сили десять кілограмів
відстань від мене
відстань рівна 0,2км
відчинити ключем кабінет
військова підготовка
вірна думка
в(у) кінцевому результаті
(в кінцевому рахунку)
в(у) кінці 18 століття
в(у) кінці кінців
вкладати інвестиції
вклад в(у) науку
включити телевізор

РАДИМО

належати до одного класу
ста́витися, поста́витися криті́чно
ста́витися легкова́жно, легкова́жити,
стосу́ється 18 ст.
нале́жить до ні́зки пробле́м
щодо *чого*, що стосу́ється *чого*
ста́влення до люде́й
відибра́ло мо́ву, заціпило, усóх язýк
виро́дий з університéту
нема́є потре́би
вiдповiдно до на́казу (ухва́ли)
щонайбiльше де́сять (не бiльше десяти́)
кілогра́мів
вiдчепiсь вiд ме́не
вiдстань дорiвнює 0,2км
вiдiмкнýти кабіне́т
вiйськóвий ви́шкіл
слýшна (пра́вильна) дýмка
врéштi-рéшт (урéштi-рéшт), зрéштою,
в (у) кiнцéвому (остатóчному) підсумку
наприкінці 18 сторiччя
врéштi(урéштi), врéштi-рéшт(урéштi-
рéшт), зрéштою, нарéштi, кiнeць
кiнцeм
вкладáти ко́шти, iнвестувáти
внeсок у нау́ку
(але: вклад в ошадка́су)
уви́мкнýти (вви́мкнýти) телеві́зор

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) кращі часи
в(у) кращому випадку
влада тьми
властива для нього
в(у) лежачому положенні
в(у) любий час
в(у)любому випадку
в(у) метрологічному відношенні
в(у) минулому році
в(у) міру сил
в(у) моєму розпорядженні
в(у) молоді роки
в(у) найближчий час

в(у) найближчі дні
в(у) наш час
в(у) недалекому майбутньому
в(у) недалекому минулому
в(у) незначній мірі
в один і той же час
в один прекрасний день

в одній сорочці
вологість воздуха
в останні роки
в(у) перших числах квітня
в(у) першу чергу

РАДИМО

за ліпших часів
в(у) найліпшому разі
влада темряви
властива йому
лежачи (*присл.*)
буди-коли, повсякчас
буди-коли, так чи так, у кожному разі
з метрологічного погляду
торік, минулого року
по змозі
я маю
замолоду
незабаром, невдовзі, найближчим
часом
найближчими днями
тепер
незабаром, невдовзі
зовсім недавно, не так уже й давно
незначною мірою, незначно
водночас, одночасно
одного чудового (прегарного) дня,
однієї гарної днини, раз, одного разу,
якось
в (у) самій сорочці
вологість повітря
останнім часом, недавно
на початку квітня
насамперед, передусім (передовсім);

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) письмовій формі
вповні заслужено
в(у) повній мірі
вповні можливо
в (у) повному смислі
в(у) порядку виключення
в(у) порядку навантаження
в (у) поті лица
вправляти мізки
в(у) принципі, мені все рівно

в(у) протилежність
в(у) разі необхідності
в(у) рамках методу
вроді помилка

вроді спить
в(у) саму точку попасти
в(у) свою чергу
все(усе) більше й більше
все(усе) в порядку

в(у) силу можливості

РАДИМО

найперше
на письмі, в(у) писемній формі
цілком заслужено
повною мірою
цілком можливо
в(у) повному розумінні (значенні)
як виняток
як навантаження
в(у) поті чола
вставляти клепку
власне [кажучи] (фактично,
насправді),
мені однаково (байдуже, усé одно,
менé це не обходить)
на противагу
колі́ буде потреба
в(у) межах методу
на́че якась помі́лка, щось поді́бне до
по́мілки
на́че (мов, ніби, немóв) спить
в(у) са́му ці́ль влучи́ти (попа́сти)
зі свогó бо́ку, своєю́ чéргою, і собі́
деда́лі (щода́лі, щора́з, чимра́з) більше
усé (все) як слі́д; усé (все) гара́зд,
усé (все) до́бре
по змо́зі, як ви́стачить сил, як бу́де
змо́га

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) силу обставин
всі(усі) бажаючі

в(у) сім годин
всіх(усіх) благ
в(у) скорому часі
в(у) стані сп'яніння
встановили(установили) наступні
ціни
в(у) строгому смислі слова
вступати в бій
вступати в силу (дію)
в(у) сукупності
всього(усього) доброго
в(у) такому випадку
в(у) такому роді
в(у) такому розрізі (*перен.*)
в(у) той же рік
в(у) той же час

в(у) той час як
в(у) тому числі і...
втратити(утратити) свідомість
в(у) третій раз
вузівські кадри
в усіх відношеннях
в(у) ході обговорення

РАДИМО

ч^ерез обста^вини, з ^огляду на обста^вини
всі(усі), хто хо^че; всі(усі) охо^чі;
всі(усі) заціка^влені
о сь^омій год^ині
хай ща^стіть (таланіть)!
незаба^ром, ско^ро, невдо^взі
в(у) нетвер^езому ста^ні, напідп^ітку
встанові^ли(установі^ли) такі
ціни
в(у) то^чному значенні сло^ва
ста^вати до бо^ю; прийма^ти бій
набу^вати ч^инності
загал^ом, сук^упно
на все до^бре, ща^сліво
раз та^к, раз та^ке; а коли та^к, то...
щось поді^бне, щось та^ке
так, (такі^м ч^ином)
то^го ж ро^ку
одноча^сно, водноча^с, са^ме тоді,
рівноча^сно
тоді як
між (помі^ж) німи і..., зокре^ма і...
знеприто^мніти
утре^те (втре^те)
ка^дри висо^кої (ві^щої) шк^оли
з уся^кого по^гляду, з усіх (багач^ьох)
по^глядів, куди не кинь, з усіх боків
під ча^с обгово^рення

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) цей день
в(у) цілому
в(у) цьому випадку
в(у) цьому відношенні

в(у) цьому році
вчений (учений) ступінь
в(у) числі найважливіших
в(у) чому справа?

в(у) якій мірі
в(у) якості голови (виконавця)

гарно вести себе
гідний для наслідування
гірше всього
гірше нікуди
гірше того
говорити невпопад
говорять на різних мовах
головним чином
горіти бажанням
гостинниця для туристів
гостра необхідність
громада віруючих
громадянський шлюб
губити час

РАДИМО

цьогó дня
загалóм
в(у) цьóму рáзі
щóдо цьóго, під цїм óглядом,
з цьóго пóгляду
цьогó рóку
наукóвий стúпінь
сéред найважливіших
що такé?, про що йдéться?
у (в) чóму рíч?
якóю мїрою
як головá, у рóлі головї (виконáвця)

гáрно повóдитись
гїдний наслідування
найгїрше, якнайгїрше, щонайгїрше
гїрше не мóже бúти, гїрше не мóжна
щогїрше
говорїти не до рéчї (невлáд)
говóрять рїзними мóвами
гóловно
пáлко бажáти
готéль для турїстів
країня потрéба
богомїльна громада, громада вірних
цивїльний шлюб
гáяти час, марнуváти час

ТАК

УЖИВАЮТЬ

давайте напишемо
давайте не будемо
давайте привітаємо
давати клятву
давати можливість
давати питання
давати показання
дай Бог здоров'я
далеко більше ніж
далеко не просто
даний випадок
даром отримати *щось*

даром тратити сили
дати добро
дати начало
дати прикурити (*перен.*)
дати штраф
два відсотка (дня, мільйона)
25,3 відсотків
два ненормативних вислови
два чоботи пара

двомісний номер

РАДИМО

напишімо
мэнше з тим
привітаймо
присягати
дозволяти, давати нагоду
запитувати, ставити запитання
свідчити
дай Бóже здоров'я
набагато (багато, значно) більше ніж
зóвсім не (аж ніяк не) прóсто
цей вíпадок
за тák (за спасíбі, задúрно) отрíмати
щось
дарéмно витрачáти сíли
схвалíти, дозвóлити
започаткувати
дáти (всіпати) пéрцю; намíлити шíю
наклáсти штраф
два відсóтки (дні, мільйóни)
25,3 відсóтка
два ненорматíвні вíслови
якé íхало, такé здíбало; обóе рябóе;
з одногó тíста; пáра п'ятáк; одíн
óдного вáртий
но́мер на двóх

ТАК

УЖИВАЮТЬ

декілька років тому назад
денна виручка
держатися в стороні
дешево й сердито

деякий час
дивитися в оба

дивитися впритул
дивитися другими очима
дивитися зі своєї дзвіниці
дивитися на обставини
дивитися (подивитися) фільм
дивитися хворого
дивиться гарно (ця сукня)
диву даєшся
дисертаційне дослідження
ділитися з *кимось* (секретом)
діло було осінню
діло минуле
діюче законодавство
діючий указ
діючі особи
для виду
для наглядності
для отримання

РАДИМО

кілька років тому
дénний ві́торг
бу́ти о́сторонь
хі́тро, му́дро й недорогі́м ко́штом;
де́шево й до́бре
які́йсь час
пі́льно диві́тися; диві́тися обома́
(в обі́два); бу́ти насторо́жі
(обере́жним, пі́льним)
диві́тися прóсто у ві́чі (в о́чі)
диві́тися іна́кше (по-і́ншому)
мі́ряти на сво́й мірку (сво́ім лі́ктем)
зважа́ти на обста́вини
перегляда́ти (перегля́нути) стрі́чку
огляда́ти хво́рого
має га́рний ві́гляд (ця су́кня)
ді́вом диву́єшся, диву́єшся, чуду́єшся
дисерта́ція (дослі́дження)
утаємні́чувати *когось у щось*
це було́ восе́ні
да́вня спра́ва
чі́нне законода́вство
чі́нний ука́з
ді́юві осóби
для годі́ться, про лю́дське о́ко
для нао́чності (унао́чнення)
щоб отрі́мати

ТАК

УЖИВАЮТЬ

для початку

до безконечності

добитися результатів

добре відношення до батьків

добрий по натурі

довіреність на одержання грошей

довший час

доглядати за хворим

договоритися з організаторами

додайте цукор за смаком

доказувати теорему

доклад на конференції

доля істини

до останнього часу

до пори до часу

до сих пір

до тих пір

древні народи

друга сторона медалі

другими словами

другим разом

думки співпадають

дякувати вас

РАДИМО

почнімо з того що...; спочатку;

передусім; насамперед

нескінченно, без краю, без кінця,

без кінця-краю

домогтіся результатів, досягті

результатів

дobre ставлення до батьків

доброї вдачі

доручення на одержання грошей

тривалий час

доглядати хворого

домовитися (дійті згоди) з

організаторами

додайте цукру до смаку

доводити теорему

доповідь на конференції

часточка (частка) правди (істини)

донедавна

до [якогось, певного, слушного] часу,

поки що, до слушної нагоди

досі

до́ти, до того часу

стародавні (давні, прадавні) народи

зворотний (інший, другий) бік медалі

інакше кажучи

іншого разу, іншим разом

думки збігаються

дякувати вам

ТАК

УЖИВАЮТЬ

дякуючи допомозі

живе на чужий рахунок

жила площа

жодним чином

жорсткий контроль

жорсткий мороз

жорсткі заходи

жорсткі умови

завернути в (у) папір

за відсутністю доказів

завідуючий кафедрою

завірити підпис

завод продовжує працювати

загальні зусилля

загострювати протиріччя

за границею

займати посаду

займатися в школі

зайняти гроші

заказ на білети

заказний лист

заклучення комісії

РАДИМО

завдякі допомозі

живе чужім коштом; живе на дурницю

житлова площа

аж ніяк

суворий контроль

ліотий мороз

круті заходи

тяжкі умови

загорнути в папір

через відсутність доказів, якщо немає доказів

завідувач кафедри

засвідчити підпис

завод і далі працює

спільні зусилля

загострювати суперечність

за кордоном

обіймати (мати) посаду, бути на посаді

навчатися в школі

позичити гроші

замовлення на квитки

рекомендований лист

висновок комісії

ТАК

УЖИВАЮТЬ

заключення виступу
заключний період
закон на стороні позивача
закривати очі (*пряме знач.*)
закрити лавочку (*перен.*)
закрити сейф ключем
залишає бажати багато кращого
залишаємо за собою право
залишатися в стороні
залишатися при своїй думці

залишатися самим собою
залишити без уваги

залишити в спокої

залишитися без змін
залишитися без наслідків
залишитися без покарання

залізничнодорожна мережа
за непридатністю
за ним слідуєть
запобігти помилок
запрошуються всі бажаючі

РАДИМО

закінчення виступу
прикінцевий період
закон на боці позивача
заплющувати очі (*пряме знач.*)
покласти край
замкнути сейф
могло б бути набагато ліпшим
застерігаємо собі право
залишатися осторонь
обстоювати свою думку,
держатися своєї думки
не міняти своєї натурі
не виявити уваги, не звернути уваги,
залишити поза увагою; злегковажити
не турбувати, дати [чистий] спокій,
дати чисту годину
не зазнати змін
не мати наслідків
оминути покарання; вийти сухим з
води
залізнична мережа
бо не придатний, через непридатність
за ним ідуть
запобігти помилкам
запрошуємо всіх зацікавлених
(охочих)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

запутана справа
запущений дім
заронити підозру
заслуговує уваги
заставити працювати
заставляти вчитися
засуджено до п'яти років ув'язнення
затягнути ремонт
захворювання розповсюджується
швидко
захищати свою точку зору

збити з толку
з біллю у серці
збільшення температури
звернутися за допомогою
звести в могилу
з видом знавця
звідки це видно
звідси слідує
зворотній адрес
згідно наказу
здавати екзамени (іспити)
з дня народження
землеробство
зі всіх сил
зійти з розуму

РАДИМО

заплутана (неясна, складна) справа
занеха́яний (зане́дбаний) дім
збуді́ти підозру
заслу́говує на ува́гу, ва́ртий ува́ги
зму́сити (приму́сити) працюва́ти
зму́шувати (приму́шувати) вчи́тися
засу́джено на п'ять ро́ків ув'язнення
зволіка́ти з ремо́нтом
захво́рювання поши́рюється шви́дко
(але: розповсю́джувати літерату́ру)
стоя́ти на сво́єму, відсто́ювати свій
по́гляд
зби́ти з пантели́ку, спантели́чити
з бо́лем у се́рці
підви́щення температу́ри
зверну́тися по допомóгу
звести́ зі світу
з ви́глядом знавця́
з чо́го це ви́дно
зві́дси (з цьо́го) вплива́є
зворóтна адре́са
згі́дно з нака́зом
склада́ти екза́мени (іспити)
від дня наро́дження
рі́льни́цтво, хліборóбство
щосі́ли, чимду́ж
збожево́літи, стра́тити ро́зум,
з'і́хати з глу́зду

ТАК

УЖИВАЮТЬ

зі сторони видніше
зі швидкістю блискавки
зйомка фільму
зйомочна площадка
з кінця в кінець
з метою зміцнення
з [наступаючим] Новим роком

знати толк *в чому*
знаходити вихід зі становища

знаходити потрібним
знаходитися в протиріччі з *чим*
знаходитися на службі
знаходиться в друку
знаходиться в залежності
знаходиться в користуванні
знаходиться в небезпеці
знаходиться в опозиції
знаходиться під вартою
знаходиться у відрядженні
знаходяться на лікуванні
значна більшість
знизили обсяг виробництва

з нього буде толк
зраджувати дружині (чоловікові)
зробити заміну *когось*

РАДИМО

збо́ку видніше
блискаві́чно
зніма́ння фільму, фі́льмува́ння
знімальний (фі́льмува́льний) майдáнчик
від кра́ю до кра́ю
щоб зміцні́ти
з [прийдéшнім] Нові́м ро́ком,
з ро́ком, що наступає (що йде́)
розумі́тися (зна́тися) *на чому*
дава́ти собі́ ра́ду, вив'язува́тися із
ситуа́ції, вихо́дити зі скру́ти
вважа́ти за потрі́бне
суперéчити *чомусь*
[бу́ти] на слу́жбі, ма́ти поса́ду
друку́ється
залéжний від *кого...*
[є] в ужі́тку
бу́ти в небезпе́ці (пе́ред небезпе́кою)
опозиці́йний до...
ув'язнений
тепе́р у відрядженні
перебува́ють на лікува́нні
перева́жна більшість
зме́ншили о́бсяг виробні́цтва (але:
зни́зили ріве́нь)
з ньо́го бу́дуть лю́ди
зра́джувати дружи́ну (чолові́ка)
заміні́ти *когось*

ТАК

УЖИВАЮТЬ

зробити зсилки
зробити обезболення
з родзинкою (*перен.*)
з самого початку
з тих пір
з того часу
з тою метою, щоб...
з усіх сторін (кінців)
з фінансової сторони
з цієї ж сторони
з цієї причини
з (цієї) точки зору
з цього слідує, що

з цього часу
з часом
з якого часу

із-за громіздкості
із закритими очима
із-за незнання
із-за поганого фінансування
іменно це
інша сторона медалі
іншими словами
існуюча криза

РАДИМО

зробіти по́клики (посилáння)
знечу́лити
з живчиком, з пёрчиком
на са́мому почáтку, від своїх почáтків
відто́ді, від то́го ча́су
відто́ді
для то́го, щоб...
зв́идусю́ди (зв́идусі́ль)
з ф́инáнсового бо́ку
з цьо́го ж бо́ку
через це́
із (цьо́го) по́гляду
зв́идси (із цьо́го) вплива́є, що
(мо́жна зробі́ти ви́сненок, що)
відтепéр
зго́дом
відко́ли

че́рез громіздкість
із заплю́щеними очі́ма
че́рез необі́знаність
че́рез пога́не ф́инансува́ння
якраз це, вла́сне це, са́ме це
зворóтний (дру́гий) бік медалі
іна́кше ка́жучи
сього́днішня (суча́сна), тепе́рішня
кри́за

ТАК

УЖИВАЮТЬ

існуючі закони
істинне задоволення
і т. дальше
іти по вулиці
іти своїм порядком

їхав в якості пасажира

йду репетирувати
йому везе (повезло)

капризна дитина
квитки продаються
керуючий відділом
ким виконано завдання?
кидатися у вічі
кладбище близько
ключове завдання
клястися у вірності
кожна хвилина на рахунку
кожного року (разу)
команда лідирує
командуючий армією
комісія по складанні резолюції

РАДИМО

чінні закони
справжнє задоволення
і т. далі, тощо
іті вулицею
іті [собі] своїм звичаєм,
своєю дорогою (чергою)

їхав як пасажир

йду на репетицію
йому щастить (пощастило, таланить);
він має щастя

вередлива дитина
квитки можна придбати
керівник відділу
хто виконав завдання?
впадати у вічі (в око)
кладовище (цвинтар) близько
головне (важливе) завдання
присягати на вірність
кожна хвили́на дорого́га
щоро́ку, рік у рік; щора́зу
кома́нда веде́ перед (лідерує,
на першому місці)
кома́ндувач а́рмії
кома́сія для склада́ння резолю́ції

ТАК

УЖИВАЮТЬ

кому не лінь

конкурентноспособний рівень
виробництва

конче необхідно

копчена ковбаса

користуватися авторитетом

корінним образом

коротше кажучи

крайні міри

крайня необхідність

краще всього

кращі з кращих

круглодобово працює

крупне господарство

куди не йшло

купля-продажа

купляти товар

курує промисловістю

курчає волосся

РАДИМО

кому тільки забажається, кому не
лїньки, хто тільки захоче, хто не
лїнується

конкурентноздатний
(конкурентноспроможний) рівень
виробництва

конче (доконче, украї, край, до краю)
потрібно (треба); до зарізу треба

вуджена (суха) ковбаса

мати авторитет

докорінно

якщо коротко, то...

надзвичайні заходи

конечна потреба

якнайліпше, найліпше, ліпше (краще)

за все, якнайкраще, найкраще

найкращі з-посеред інших,

перші серед найкращих

цілодобово працює

велике господарство

добре, гаразд, нехай (хай) уже так

купівля-продаж

купувати товар

опікується (наглядає за)

промисловістю

кучеряє волосся

ТАК

УЖИВАЮТЬ

ладити між собою
легкий на підйом

лекції по математиці
лжесвідчення спростовано
лишати людину життя

лишній раз
лід тронувся
ложна атака
любий з вас

любимий співак
любіть друг друга
любо подивитись
любою ціною
людина зі становищем

має відношення *до чого-небудь*
має місце розподіл
мало-мальськи
мало толку
малочисленні приклади
мати в виду
мати велике значення
мати зло на *кого*

РАДИМО

жіти у згоді (у злагоді, без чвар)
повороткий, моторний, легкий на
підмóву

лéкції з матемáтики
кривосвідчення спростóвано
відбирáти лю́дині життя, позбавля́ти
люди́ну життjá

за́йвий раз
кри́га скре́сла (ру́шила, пішла́)
уда́вана (неспра́вжня) ата́ка
ко́жний (ко́жен, бу́дь-хто, пе́рший-
лі́пший) з вас

улю́блений співа́к
любі́теся, любі́ть оди́н одного
є на що подиві́тись
за вся́ку ціну́
люди́на на станóвищі

стосу́ється *чого-небудь*
вiдбува́ється розпо́діл
де́щицю, де́що, хоч тро́хи (тро́шки,
трі́шки)
ма́ло глúзду (се́нсу) *в чому*
нечисле́нні при́клади
ма́ти на ува́зі (на думці)
бага́то ва́жити, ма́ти вели́ку вагу́
се́рдитися, зли́тись на *кого*

ТАК

УЖИВАЮТЬ

мати під руками
мені все рівно

менша половина
менше всього

мешканець Львова
минулорічна практика
миючі засоби
між тим

мішає працювати
мнима угода
музикальна школа
мужчини і жінки в історії
м'ясні блюда

набратися терпіння
на вид
на виду у всіх
на відкритому місці
на даний час
надати перевагу
на днях відбулась...
надоїдати всім
надрати вуха

РАДИМО

ма́ти напо́хвати
мені одна́ково (ба́йдуже, все (усе́)
одно́), мене́ це не обхо́дить
ме́нша части́на
найме́нше, якнайме́нше, щонайме́нше,
менш за все
жи́тель Льво́ва
торі́шня пра́ктика
ми́йні за́соби
тим ча́сом, [а] протé, [а] втім,
[а] наспра́вді
заважа́є працюва́ти
фікти́вна (нереа́льна) уго́да
музи́чна шко́ла
чоловікі́ й жі́нкі в істо́рії
м'ясні́ стра́ви

бу́ти терпелі́вим, ма́ти терпе́ць
з ви́гляду
на оча́х у всіх, привселю́дно
на видноті́, на ви́дному місці́
на сьо́годні
ви́дава́ти перева́гу
ці́ми дня́ми відбула́сь...
набрида́ти (обрида́ти, надокуча́ти)
всі́м
нам'я́ти ву́ха, накрути́ти ву́ха

ТАК

УЖИВАЮТЬ

надувати щоки
на заключення треба сказати
на зворотній стороні
наказали його
накладною платою
накопичити досвід
належить зробити
нами зібрано (виконано)
намітити заходи
намічається робота

на началах
нанести удар *кому*
нанести ущерб
наносити шкоду
на пару слів
напасти на слід *чий*

наперекір здоровому смислу
на перших порах
на повному серйозі
на поміч!
направлення на роботу
направляти на путь істини

на протязі тижня (року, місяця)

РАДИМО

надимати щоки
на закінчення треба (слід) сказати
на зворóті
покарали його́
післяплатою
примно́жити до́свід
тре́ба (слід) зроби́ти
ми зібра́ли (ві́конали)
накрéслити, запланува́ти
плану́ємо (проекту́ємо, програму́ємо,
передбача́ємо) робо́ту
на заса́дах, на осно́вах
завда́ти уда́ру *кому*
завда́ти шко́ди (втра́ти, зби́тків)
завдава́ти шко́ди
на кі́лька слі́в
натра́пити на слід *чий*, знайти́ слід
(сліді́) *кого*, *чий* (*чиї*), *чого*
усу́переч (всу́переч) здоро́вому глۇ́зду
на поча́тку, споча́тку, спе́ршу
цілко́м серйо́зно
ряту́йте! про́бі!
скеру́вання на робо́ту
наставля́ти (наверта́ти, направля́ти)
на до́брий [пра́вильний] шлях (на
до́бру [пра́вильну] доро́гу)
упродо́вж (про́тягом) тї́жня
(ро́ку, місяця)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

на птичих правах
на рахунок звіту
на розвилці доріг
наряду з тим
на свою біду

на скільки вистачить сил
настійливо працює
настоювати на своєму
наступним чином
наступні факти
на той час
на тому стоїмо
наукова ступінь
на худий кінець
на цей рахунок скажу
не вартує уваги

не вважає потрібним
не виключено
не вистачить часу
не відмовляюся
невірне обчислення

не в рахунок
не в силі
не в стані перебороти

РАДИМО

без законних підстав (без права,
без надійного становища)
щодо звіту, про звіт
на роздоріжжі
поряд (поруч) з тим
собі на лихо (біді), (але: на свою
голову)
доки вистачить сил
наполégливо працює
наполягати на своєму
так
такі (отакі) факти
на ту пору
на своєму стоїмо
науковий ступінь
в (у) найгіршому разі
щодо цього (про це) скажу
не заслуговує на увагу (уваги),
не вартий уваги
не вважає за потрібне
не без того
забракне часу
охоче, залюбки, з дорогою душею
неправильне (хйбне, помилкове)
обчїслення
не рахується, не берється до уваги
не під силу (не сила, неспромога)
не спроможні перебороти, подолати

ТАК

УЖИВАЮТЬ

негативно відноситися
не грає ніякої ролі
не дивитися за собою
не дивлячись на це
не допускається купання
недопустимо так робити
не залишати сумнівів
незалежно від віросповідання
незамінимий працівник

не заставляй себе чекати
не здержати слова
не знаходить собі місця
не ликом шитий
не має відношення до цього
немає слів
немає смислу
немаловажне значення
немає необхідності

не мати відношення до справи
не маю можливості
не мішало (помішало) б

не можна обійти мовчанням
необхідний студентам
необхідність освіти

РАДИМО

негативно ставитися
не має ніякого (жодного) значення
бути неохайним коло себе
незважаючи на це
заборонено купатися
не можна так робити
розвіювати сумніви
незалежно від віровизнання
незамінний працівник; працівник,
якого годі замінити
не примушуй на себе чекати
не дотримати слова
не має спокоею
не з ліка шитий; не в тім'я битий
не стосується цього
що й казати
немає (нема) сенсу; не варто, марно
важливе значення
немає потреби, не треба, не варто,
не слід
не стосуватися справи
неспроможний
не вадило (завадило) б, не шкодило
(пошкодило) б, не зайвим було б
не можна змовчати
конець потрібний студентам
доконечна потреба (доконечність)
освіти

ТАК

УЖИВАЮТЬ

необхідно подати наступні
документи
неохота їхати
непід'ємні сумки
не по адресу
не подавати (показувати) виду
не по душі
не поздоровиться йому
не по силам
не по собі
непреривно змінюється
не при ділі
не приходиться бачитись
неприятні відносини
непростимий вчинок
не рахуючись з чим
не рідкі випадки
не рішився сказати
не становить проблеми розв'язати
не стану скривати
нестерпна біль
нести відповідальність

РАДИМО

треба подати такі документи
не хочеться їхати, нема бажання
їхати
важкі сумки (сумки, яких годі
підняти)
не за адресою, не туди
не давати знаків
не до душі, не до серця,
не до вподоби
так не минеться йому, не буде добра
йому
не під силу, не сила, не до снаги
ніяково, незручно
безупинно (безперервно) змінюється
не працює, без діла, без роботи
не доводиться бачитись
неприятне ставлення
невибачний вчинок
незважаючи (невважаючи) на що
часто буває, що
не зважився (не наважився,
не насмілився) сказати
не важко розв'язати
не приховуватиму,
не буду приховувати
нестерпний біль
бути відповідальним

ТАК

УЖИВАЮТЬ

нести збитки
нести розходи
не судьба
не сунься в чужі справи

нехтувати звичаями
нижня білизна
нижченаведений
ні в якому випадку
ні гугу

ні за які блага
ні при яких обставинах
ніскільки не страшно
ніхто інший
нічого не вартує зробити *що*
нічого собою не представляє
ноги віднімаються (віднялися)
носить ім'я (назву)

носити характер
носить прізвище чоловіка
носяться чутки
ну й діла!
ну й ну!

РАДИМО

зазнава́ти збі́тків (утра́т),
ма́ти збі́тки (втра́ти)
ма́ти ві́трати, тра́титися
не суди́лося
не втруча́йся (не встрява́й)
у чужі спра́ви
не́хтувати зви́чаї
спі́дня білі́зна
наве́дений да́лі (ні́жче)
в жо́дному ра́зі, ні в я́кому ра́зі
анічичі́рк, ні па́ри з вуст, ні (ані)
му́р-му́р
ніза́що у сві́ті, ні за я́кі гро́ші
ні за я́ких умо́в (обста́вин), ні ра́зу
зо́всім (анітро́хи) не стра́шно
ба́льше ніхто́
нева́жко зробі́ти *що*
нічо́го з се́бе (із се́бе) не явля́є
но́ги відбі́рає (відібра́ло)
має ім'я́, зве́ться, назива́ється,
імену́ється
ма́ти хара́ктер
ма́є прізвище чоловіка
йде чу́тка, по́голос іде́
оце та́к!, оце́ так-та́к!
оце та́к!, оце́ так-та́к!

ТАК

УЖИВАЮТЬ

обділені судьбою
обезболюючі засоби
обезжирене молоко
обезкуражений вид
обезкуражив мене
об'єм валової продукції
об'єм знань
об'єм робіт
обжалувати звільнення
обивочна тканина
обіцяного три роки ждуть

обкладати податком
область вічних снігів
область застосування
область науки
область озер
область температур
обов'язково прийду
обоюдна згода
образ життя
обрушитися з критикою
обувна фабрика
об'ява про збори
об'явити недійсним
одержати верх *над ким-, чим-небудь*
одинакові по розміру
один за другим

РАДИМО

обійдені долею
знебóлювальні зáсоби
знежірене молоко
збентéжений ви́гляд
збентéжив мене́
обсяг валової продукції
обсяг (обшир) знáнь
обсяг робіт
оскаржити звільнення
оббивна́ ткани́на
казáв пан кожух да́м...;
ждáли, ждáли, та й го́ді сказа́ли
оподатко́вувати
по́яс вічних снігів
сфе́ра застосува́ння
га́лузь (сфе́ра) нау́ки, науко́ва діля́нка
зо́на озе́р
діля́нка температу́р
неодмі́нно прийду́
вза́ємна (обопі́льна) зго́да
спо́сіб (триб) життя́
накі́нутися з крі́тикою
взутт́ева фа́брика
оголо́шення про збо́ри
унева́жнити
узя́ти го́ру *над ким-, чим-небудь*
одна́кові за ро́зміром
оди́н за о́дним, оди́н по о́дному

ТАК

УЖИВАЮТЬ

один і той же
одна вслід за другою
односторонній рух
одобрення плану
одружитися на дівчині
осмислити суть справи
оточуюче середовище
отримати освіту

пане Ігоре
партнерство заради миру
перевага перед
переважаюча частина (студентів)

перездавати іспит
перейшов границі
переписка триває
переслідувати мету
перетворювати в життя
персикове масло
перспектива на майбутнє
перш за все
першим ділом

РАДИМО

той сáмий
одна́ за о́дною
однобічний рух
схва́лення пла́ну
одружи́тися з дівчиною
збагну́ти (осягну́ти, з'ясува́ти,
усвідо́мити, ввійти́ в) суть спра́ви
навко́лишнє середо́вище, довкі́лля
здобу́ти освіту

па́не І́горю
партне́рство за́для мі́ру
перева́га над
перева́жна части́на, більшість
(студе́нтів)

прескладáти іспит
перебра́в мі́ру, перейшо́в через кра́й
листува́ння трива́є
ма́ти на меті́
утілювати (втілювати) в житт́я
пе́рсикова олі́я
пла́ни на майбу́тнє
наса́мперед, передусі́м
наса́мперед, передусі́м,
щонайпе́рше,
по-пе́рше

ТАК

УЖИВАЮТЬ

першочергове завдання
письмовий прибор
питання в'яснено
питання не в цьому
під великим питанням залишається
під видом *кого, чого*
підводити підсумки
підготовлений до вступу
(в університет)
піддавати сумніву
підйом води на...
під кінець
піднімати проблему (питання)
піднімати рівень культури
підняти галас
підписка на газети
підростаюче покоління
підстригти чолку
піти за грибами
пішла по справам
пішли на каву
по бажанню
по вашій милості
по вашій просьбі
по вашому бажанню

РАДИМО

завдання найбільшої ваги
письмовий комплект (письмове
приладдя)
справу з'ясовано
не про це йдеться, не про це мова
(мовиться), річ не в цьому
під великим сумнівом залишається
у вигляді *кого, чого*
підбивати підсумки, підсумовувати
готовий (навчений) до вступу
(в університет)
сумніватися
підняття води на...
наприкінці, наостанку
порувувати проблему (питання)
підносити (підвищувати) рівень
культури
зчинити (зняти) галас
передплата газет
молоде покоління, юнь
підстригти чубчик
піти по гриби
пішла у справах
ходімо на каву
на бажання, за бажанням
з вашої ласки
на ваше прохання
на ваше бажання

ТАК

УЖИВАЮТЬ

по відношенню до...
повідомляти нам
повітряне тісто
по вказівці
по всіх правилах

по всьому видно
по всякому поводу
поговорити по душам
подавляти волю
подаємо вашій увазі
податок на додану вартість складає

подвійна гра
по ділам служби
по-другому подивитися
пожинати славу (плоди)
по замовленню
по запрошенню
по змісту
по імені і по батькові
по ініціативі студентів
по його словам
покласти кінець
по крайній мірі
покупати товар в розсрочку

РАДИМО

щодо..., стосовно...
повідомляти нас
пухке тісто
за вказівкою
за всіма правилами, з дотриманням
(додержанням) усіх правил,
дотримуючись (додержуючись)
усіх правил
з усього видно
з усякого приводу
поговорити щіро (відверто)
пригнічувати волю
подаємо до вашої уваги
податок на додану вартість
становить
і нашим і вашим
у службових справах
по-іншому подивитися
заживати слави
на замовлення
на запрошення; за запрошенням
за змістом
на ім'я і по батькові
з ініціативи студентів
як він сказав, за його словами
покласти край
принаймні, щонайменше
купувати товар у кредит (на виплату)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

по ліву сторону
по меншій мірі
помимо волі
по мірі потреби
по мірі сил
по мірі того, як
по натурі
по нашим підрахункам
по необхідності
по обох сторонах дороги
попасти в аварію
попасти в тупик

попередження аварії

попередити пожежу
попередити хворобу

по понеділках
по порядку
по пошті
по привичці
по просьбі
порадувати дітлахів
по результатах даного року
порушувати слово, присягу
порядка сто осіб
порядка 30 відсотків

РАДИМО

ліворуч, з лівого бо́ку
принáймні
мимово́лі
як б́уде потре́ба, як до потре́би
по змо́зі
відпові́дно до то́го, як
за вда́чею
за на́шими підраху́нками
з [доконéчної] потре́би
оба́біч дорóги
потра́пити в аварію
потра́пити в безві́хідь, (в тупі́й кут,
в безпора́дне станóвище)
запобіга́ння аварі́ї (але: попередити
про небéзпеку)
запобі́гти поже́жі
відверну́ти хворóбу, запобі́гти
хворóбі
щопонеді́лка
послідо́вно, по че́рзі
по́штою
за звíчкою
на проха́ння
пора́дувати дітворю́, діточо́к
за результа́тами цьогó ро́ку
лама́ти сло́во, прися́гу
приблі́зно сто осіб
блі́зько (приблі́зно) 30 відсо́тків

ТАК

УЖИВАЮТЬ

по службовим справам
поставити на вид
постановка питання
постійно діюча виставка
постороннім вхід заборонено
поступати в інститут
поступати в продаж
поступила заява
поступити порядно
поступлення на рахунок (до банку)
потерпіти невдачу
по технічним причинам
по формі
по фронтовим дорогам
почувайте себе як вдома
почувати себе винним
почуття возвишеного
пошукувач наукового ступеня
поштова карточка
по якому питанню?
правка тексту
правляча верхівка
правомочне рішення (зборів)
правомочне рішення (суду)
правомочне рішення (громади)
працює по наказу
працює по призначенню
праця побачила світ

РАДИМО

у службових справах
попередити
підхід до питання
постійна виставка
стороннім вхід заборонено
вступати в інститут
надходити у продаж
надійшла заява
вчинити порядно
надходження на рахунок (до банку)
зазнати невдачі
з технічних причин
за формою
по фронтових дорогах
розгостіться
відчувати, що вінен
почуття величного (високого)
здобувач наукового ступеня
листівка
у якій справі?
виправлення тексту
керівна верхівка
правочінна ухвала (зборів)
правомочний вирок (суду)
прісуд (громади)
працює за наказом
працює за призначенням
праця вийшла друком

ТАК

УЖИВАЮТЬ

представити результати
представлення до нагороди
представлення квантовомеханічне
представлено спектри
представляє великий інтерес
представляє спробу
представ собі
пред'явити обвинувачення
при бажанні
приведена маса атома
привести до простого вигляду
привести приклад
привести себе в порядок
привести цитату
при виді *кого, чого*
привичка міркувати вголос
приводити в порядок *що*

при всьому старанні

при всякій погоді
придавати значення
приємливі ціни
при здійсненні *чогось*
призупинити дію закону
прийдеться поїхати
прийду в вісім годин
приймати близько до серця

РАДИМО

подати (надати) результати
подання про нагороду (відзнаку)
зображення квантовомеханічне
зображено спектри
дуже цікавий
є спробою
тільки подумай, уяві [собі]
звинуватити, вісунути звинувачення
бажаючи, якщо забажати
зведена маса атома
звести до простого вигляду
навести приклад
причепуритися
процитувати, навести цитату
бачачи, побачивши *кого, що*
звичка міркувати вголос
упорядковувати *що*, давати лад *чому*,
доводити до ладу
хоч як старався (намагався),
як не старався
за всякої погоди
надавати значення (вагі)
прийнятні ціни
здійснюючи *щось*
припинити (зупинити) дію закону
доведеться поїхати
прийду о восьмій годині
брати до серця

ТАК

УЖИВАЮТЬ

прийма́ти до відо́ма
прийма́ти мі́ри
прийма́ти постано́ву
прийма́ти резолю́цію
прийма́ти рі́шення
прийма́ти уча́сть
прийма́ти ухва́лу
прийня́ти до ува́ги (до відо́ма)
прийня́ти *чийсь* сторо́ну
прийо́м хворо́х
прийо́ми лікува́ння
прийти́ в голо́ву
прийти́ до висно́вку
прийти́ до зго́ди
прийти́ до кінця́
прийти́ до остаточного́ рішення́
прийти́ до свідомо́сті
прийти́ до себе́
прийшла́ уда́ча
прийшло́сь пої́хати
прийшов́ час
прикла́сти зуси́лля (руки) *до чого́сь*
при любі́й пого́ді
примі́рні впра́ви
примі́ром сказа́ти
принале́жність до парті́ї
при наявності́ *чого́*
при необхі́дності́

РАДИМО

бра́ти до відо́ма
вжива́ти за́ходів
постанові́ти
ухвалі́ти резолю́цію
вирі́шувати
бра́ти у́часть
вино́сити ухва́лу
взя́ти до ува́ги (до відо́ма)
ста́ти на *чийсь* бі́к
хво́рих прийма́ють (прийма́є)
спо́соби лікува́ння
спа́сти на думку́ (на га́дку)
дійти́ ви́сновку, зробі́ти ви́сновак
порозу́мітися, дійти́ зго́ди
дійти́ кінця́ (до кінця́)
остаточ́но ви́рішити
опритомні́ти, прийти́ до тя́ми
ого́втатися
пощасті́ло, поталані́ло
дове́лось пої́хати
наста́в час
докла́сти зусі́ль (рук) *до чого́сь*
за бу́дь-яко́ї пого́ди
типові́ впра́ви
напри́клад сказа́ти
нале́жність до па́ртії
коли́ (якщо́) є *що́*
якщо́ є потре́ба

ТАК

УЖИВАЮТЬ

принести шкоду
приносити вибачення
при оцінці *чого*
при першій можливості
при підписанні договору
при самій думці
присвоїти звання
присвоїти науковий ступінь
при сприянні
приступити до обговорення
присутні слідуєчі компоненти
присядьте
при умові
приходилось побувати
приходити в протиріччя
приходиться працювати
при цьому
пробіли в знаннях
провести розрахунки
продовжувати говорити
проживати по адресу

проживати по вулиці
прожиточний мінімум
проїзний білет
пройшов стажировку
пропади пропадом
пропустити мимо вух

РАДИМО

завда́ти шко́ди
просі́ти ви́бачити, перепро́шувати
оці́нюючи *що*
при пе́ршій наго́ді
підпи́суючи до́говір (умо́ву)
на саму́ думку
надати́ звання́
присуди́ти науко́вий ступі́нь
за сприя́ння, за (з) допомо́гою
поча́ти обгово́рювати, поча́ти ро́згляд
є (наявні) такі складни́кі
про́шу сідати́; сідайте́, будь ла́ска
за умо́ви, з умо́вою
доводи́лось бува́ти
захо́дити в суперече́нність
доводи́ться працюва́ти
до то́го ж, одноча́сно
прога́лини в знання́х
розрахува́ти
говорі́ти да́лі
ме́шкати за адре́сою (але: надсила́ти
на адре́су)
ме́шкати (прожива́ти) на ву́лиці
прожитко́вий мінімум
проїзний квіто́к
стажува́вся
пропади́, щоб ти пропа́в!, згинь!
не зверта́ти ува́ги,

ТАК

УЖИВАЮТЬ

про смаки не сперечаються

простіше всього

простіший простого

просто-напросто

протівна сторона (*юр.*)

противопоказано вживати

проти неба, на землі

протирічить програмі

протиугонний засіб

протікання хвороби

путати всі карти

путати сліди

п'ятидесятьом студентам

п'ять мегават

радий душею

радувати око

раз, два й готово

раз на раз не приходиться

разом з тим

раз таке діло

ранком побачили

РАДИМО

пустіти (пропустіти) повз вуха

у кожного свій смак

найпростіше

найпростіший, простісінький

запросто, просто, всього-на-всього,

(усього-на-всього)

супротівна сторона (*юр.*)

протипоказано вживати

просто неба

суперечить програмі

протівікрадний (протизлодійський,

протикрадний) засіб

перéбиг хворóби

змíшувати (переплúтувати) всі кáрти

заплúтувати слідí

п'ятдесятьóм студéнтам

п'ять мегавáтів

щíро (від душí) радíй

тíшити око

раз, два й (та й) кінéць (та й край,

та й гóді, та й усé)

раз на рáз не випадáє (не вихóдить,

не припадáє)

заразóм, водночáс, воднорáз

колі́ (якщó, раз) тák

зрáнку, врáнці (урáнці) побáчили

ТАК

УЖИВАЮТЬ

рахуватися з думкою

рахую можливим

рахуючи з цього дня

рахую, що...

реальна дійсність

результуюча сила

ресурсозберігаючі технології

ринкові стосунки

рідко трапляється

рішити задачу

рішуче заперечив усе

робити виводи

робити вигляд

робити враження

робочий час

розбирається в людях

розбирається в цій справі

розбиратися в справі

розгромити ворога наголову

роздався вибух

розкрити книгу

розмова продовжується

розповсюдження тероризму

розрихлена ділянка

РАДИМО

зважа́ти на думку, врахо́вувати думку

вважа́ю (визнаю́) можли́вим

(за можли́ве)

почина́ючи від (з) цьо́го дня

вважа́ю (дум́аю, гада́ю, міркúю)

що...

реа́льність або: дійсність

сума́рна си́ла

ресурсоо́щадні техноло́гії

ринко́ві відно́сини

зрідка трапляється

розв'язáти зада́чу

геть чі́сто заперéчив

робі́ти ви́сновки

вдава́ти

справля́ти вра́ження

робо́чі годі́ни

зна́є люде́й

компетéнтний у цій спра́ві,

розумі́ється на спра́ві

з'ясóвувати спра́ву

розбі́ти во́рога вщент (дощéнту,

впень), розтро́щити во́рога

пролуна́в ви́бух

розгорну́ти кні́гу

розмо́ва трива́є

поши́рення терорі́зму

розпу́шена діля́нка

ТАК

УЖИВАЮТЬ

розходження в думках

рукою подати

рядом школа

ряд праць

рятівні засоби

саме важне

саме головне

самий видатний

самий молодий

самий необхідний

самі популярні програми

сам по собі

себе не забувати

сердечний приступ

серединка на половинку

сили убувають

сильний дощ

скажу наступне

сказано в мій адрес

складає частину

складати договір

складати присягу

скора [медична] допомога

РАДИМО

незгідність (розбіжність) у думках

поблизу, недалёко ходіти

поруч (поряд) школа

нізка праць

рятувальні засоби

найважливіше, щонайважливіше,
якнайважливіше

найголовніше

найвидатніший, якнайвидатніший

наймолодший, якнаймолодший,
щонаймолодший

конець потрібний

найпопулярніші програми

сам собою

пам'ятати (не забувати) про себе

серцевий напад

ні те ні се; так собі, щось середнє

сили підпадають, сил зменшилося
(поміншало)

великий (рясний) дощ

ось що скажу, скажу так

сказано на мою адресу

становить частину

укладати договір

присягати

швидка [медична] допомога

ТАК

УЖИВАЮТЬ

скоріше всього
скритий недолік
слід одержати
слідування імпульсів
слідує з умови
слідуйте за мною!
слідуючи за схемою
слідуючі висновки
служити знаряддям
служити підставою
служити прикладом
служити причиною
смысл існування
сміха ради
сотні солдат
соціальне положення
спасати положення
спасти життя
список складає 42 позиції
співпадіння обставин
співставляти факти

співрозмірні величини
спокійної ночі
справа в наступному
справа в тому
справа йде до...
справа тонка

РАДИМО

найімовірніше, ма́бу́ть, ра́дше
прихо́вана хи́ба
нале́жить отримати (одер́жати)
прохо́дження імпульсів
вплива́є з умо́ви
іди́ть (і́дьте) за мно́ю!
ідучі́ (йдучі́) за схемо́ю
такі́ ви́сновки
бу́ти знаряддям
бу́ти підста́вою
бу́ти при́кладом
бу́ти причі́ною
сенс існува́ння
щоб посмія́тися
со́тні солда́тів
соціа́льне станове́щице
рятува́ти станове́щице
урятува́ти (врятува́ти) життя́
у спи́ску 42 пози́ції
збіг обста́вин
зіставля́ти (порівнювати) фа́кти;
проводи́ти паралель
сумі́рні (спільномі́рні) величи́ни
надобра́ніч
спра́ва ця така́
річ у тім, що...; у то́му річ, що...
йдеться до...
спра́ва деліка́тна

ТАК

УЖИВАЮТЬ

справитися з завданням
спроба осмислити

ставити вище всього
ставити до відома
ставити на голосування
ставити на карту
ставити намет
ставити на стіл
ставити п'єсу
ставити під удар
ставити своїм завданням
ставка (місячна)
станом на 1 травня
старий друг
старший брата
старший по віку
старший своїх років
стати в нагоді
столовий гарнітур
страждає від ревматизму
страждати від посухи
строго кажучи
судячи з усього
суспільна значимість
суспільне життя
схвальний відзив

РАДИМО

упоратися (впоратися) із завданням
спроба пізнати (з'ясувати собі,
усвідомити, збагнути, розпізнати,
розгадати)
ста́вити по́над усé
довóдити до відома
винóсити на голосува́ння
ризикува́ти
розбива́ти наме́т
подава́ти на стіл
пока́зувати (розігрувати) п'єсу
наража́ти на небезпе́ку
ста́вити собі́ за мету́
окла́д (місячний)
за ста́ном на 1 тра́вня
да́вній друг
ста́рший від бра́та
ста́рший віком (за віком)
ста́рший за свої роки
ста́ти у приго́ді, пригоди́тися
гарніту́р для їда́льні
хворі́є на ревматі́зм
терпі́ти від посу́хи
то́чно ка́жучи
як ви́дно з усього́
суспі́льна ваго́мість
грома́дське життя́
схва́льний відгук

ТАК

УЖИВАЮТЬ

схоже на те, що

таблетки від болю

тайна вечеря

тайне голосування

така постановка питання недопустима

так получилось

так прийнято

так як прийнято

танці на взірець аеробіки

твердо впевнений

твердо знати

тим більше

тим не менше

тимчасово виконує обов'язки

тільки що

товариські відносини

товариш по школі

толком не розумію

торчати перед очима

точка відліку

точка в точку

точка опори

точно так

РАДИМО

виглядає, що...

таблётки прóти бóлю

таёмна вечéря

таёмне (закрiте) голосува́ння

так підхóдити до спра́ви не мóжна

так вiйшло, так склáлося

є такий звiчай, так узвичáено,

так ведéться, так повéлося

оскiльки прiйнято, томú що

та́нці на зразóк аерóбіки

цiлкóм упéвнений

дóбре знáти

а нáдто

протé, а втiм, однáк, а всé-таки,

всé ж таки, пóпри це

викóнує обóв'язки

тiльки-но, щóйно, оце зáраз

товарiськi стосúнки

товáриш зi шкóли

не зóвсiм дóбре розумiю

стовбíчити (стирчáти) пéред

очíма

вихiднá тóчка

точнiсiнько, слóво в слóво

тóчка (пункт) опертiя

так сáмо, достóту так, достемéнно

ТАК

УЖИВАЮТЬ

точно такий же
тратити час даремно
треба подати наступні документи
тримається з достоїнством
тримати в полі зору
три мільйона
Троїця
трудно собі представити

трюхтомний словник
туди йому й дорога
тупикова ситуація

у випадку необхідності
у відношенні до...
у відповідності до плану

увіходьте до хати
у всіх випадках
у всіх відношеннях
у всіх місцях
угон машини
у мене є
упадок сил
упускати з виду
уцінити літній одяг

РАДИМО

такий (отакій) сáмий
га́яти (гайнува́ти, марнува́ти) час
тре́ба подáти такі докуме́нти
трима́ється (пово́диться) гідно
ма́ти на о́ці, не спуска́ти з о́ка
три мільйо́ни
Трійця
ва́жко уяві́ти, не вклада́ється
в го́лову
трито́мний словни́к
так йому́ й тре́ба; катю́зі по заслу́зі
безви́хідь, глухий кут,
безви́хідне стано́вище

у(в) ра́зі потре́би, якщо є потре́ба
стосóвно до...
відповідно до пла́ну,
згідно з пла́ном
захо́дьте, про́шу захо́дити
за́вжди
з усіх по́глядів, зусі́бч
скрізь, по всіх усю́дах
ві́крадення маші́ни
я ма́ю
знесі́лення, зане́пад сил
забу́ти, занедба́ти, випуска́ти з ува́ги
переоціні́ти літній одяг

ТАК

УЖИВАЮТЬ

учбовий рік

фарш з говядини

фізична підготовка

хворий без пам'яті

хворий туберкульозом

ході́мте в сад

хоч би що

хоч відбавляй

хоч скільки-небудь

хоч розірвись

хресні батьки

хто б то там не був

це відволікає увагу

це не зовсім вірно

це не має відношення до справи

це послужило причиною

це тобі так не пройде

ціла Україна

ціленаправлена діяльність

час від часу

РАДИМО

навчальний рік

фарш з яловичини

фізичний ви́шкіл

хво́рий неприто́мний

хво́рий на туберкульо́з

ході́м(о) в сад

хай там як

аж на́дто

бода́й трóхи

хоч лу́сни

хреще́ні батькі́

хоч би хто́ там був

це відверта́є ува́гу

це не зовсім так (то́чно, пра́вильно)

це не стосу́ється спра́ви

це спричині́ло (зумо́вило),

це призвело́ (привело́) до то́го, що...

це тобі так не мине́ться (не мине́)

вся Україна

цілеспрямо́вана діяльність

час до ча́су, від ча́су до ча́су,

ТАК

УЖИВАЮТЬ

час іде
чекай біди
через годину прийду
через деякий час

чесати язика
честувати *кого*

честь і хвала
чий би не був
чим далі
чинити вплив
чин чином
число ліній
читати про себе
чотири відсотка
чудесна прогулянка
чуть-чуть не

чучело горохове

шляхом вимірювання
шукаємо тат і мам

що б не говорив

РАДИМО

вряді-годі (уряді-годі)
час минає
начувайся
за годину прийду́
(трóхи) згóдом, незабáром, невдóвзі,
за якийсь час, чéрез якийсь час
молóти (ля́пати, плéскати) язикóм
віддава́ти (складáти) ша́ну *кому*,
вшано́вувати
хвала́ і ша́на
хай чий бúде
деда́лі, щода́лі
вплива́ти
як годі́ться, як слід
кількість ліній
чита́ти по́думки (у думці, у думка́х)
чоті́ри відсо́тки
чудо́ва прогу́лянка
ма́ло не..., ма́ло-ма́ло не...,
тро́хи не..., ле́две не...
опу́дало

вимірюючи, вимірюванням
шукáємо татів і мам

хай що ка́же

ТАК

УЖИВАЮТЬ

що б [там] не сталося

що з Вами?

що чекає *кого* попереду

явитися з повинною

явка обов'язкова

являти собою

являтися помилкою

явна помилка

явне недбальство

явне протиріччя

як би не старався

як би там не було

як би [то] там не було

як би чого не вийшло

як ведеш себе?

як видно

як діла?

який би не був

який кошмар!

який собою?

якість гарантується

як можна більше

РАДИМО

хай що ста́неться, хай там що,

хай що бу́де, будь-що-будь

що Вам таке́?

що чека́є надалі (далі,

в майбу́тньому) *кого*

прийти́ з пока́нням

прису́тність обов'язко́ва

станови́ти собою́

бу́ти по́милкою

очеві́дна по́милка

ві́димо недба́льство

очеві́дна суперечні́сть

хай як стара́ється

що не кажі́ть, як не є, чи сяк чи так,

хай що буде, хай там що

хоч би як там було́

як би (ко́ли б) чо́го не ста́лося

(не тра́пилося)

як пово́дишся?

ма́бу́ть, певна́

як спра́ви?

хоч би який був

який жах!, яке страхі́ття!

який із се́бе?

якість гаранту́ємо (гаранто́вано)

якнайбі́льше, щонайбі́льше,

якомо́га бі́льше

ТАК

УЖИВАЮТЬ

як можна швидше

як на підбір

як находиш потрібним

як не бувало

як не крути

як ні в чому не бувало

як пелена з очей упала

як повинно бути

як попало

як правило

як прийдеться

як раптом

як у бездонну бочку

ящик (поштовий)

РАДИМО

якнайшвидше, якомóга швидше

одíн (одна́, одно́, одне́) в одíн (одну́,
одно́), як одíн (одне́, одно́)

як собі зна́єш, як уважа́єш

на́че й (немо́вби й, як) і не було́

хоч як крути́

на́че нічо́го не ста́лося, ніби нічо́го
й не було́

мов полúда з очéй спа́ла

як ма́є бу́ти

абíяк

як во́диться, як заве́дено, як звича́йно,
перева́жно

як доведéться

коли́ ра́птом, аж ось

як у прі́рву, як у безо́дню

скрі́нька (пошто́ва)

Олександра Антонівна Сербенська

Марія Прокопівна Білоус

ЕКОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА
ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИЧОК-ДОВІДНИК

Редактор *Марія Білоус*

Підписано до друку Формат 60 84/16. Папір друк. №3.

Друк. ризогр. Умовн. друк. арк. Наклад 300. Зам.

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка

79000. Львів, вул. Дорошенка, 41.